

KAUÇUK SEKTÖR İZLEME RAPORU

2015

PAGEV

ÖZET:

Türkiye kauçuk sektörü, kimya ve imalat sanayimizin önemli sektörlerinden biri olup, dünya toplam kauçuk ihracatından % 1,4 ithalatından da % 1,3 pay almaktadır. Hammadde de hemen hemen tümüyle dışa bağımlı olan sektör başta otomotiv olmak üzere ihracatçı birçok sektör kanalı ile dolaylı ihracat da yapmakta olup direk ve dolaylı olarak ekonomiye yılda 4 milyar doların üzerinde döviz girdisi sağlamaktadır.

Kauçuk sektör üretimi başta otomotiv olmak üzere girdi verdiği birçok sektördeki gelişmeye paralel olarak artmakta veya azalmaktadır.

Kauçuk mamullerde son 5 yılda üretim yılda ortalama miktar bazında % 2,8 artarken üretim değeri % 1,8 azalmıştır. Söz konusu dönemde ithalatın yıllık artış hızı miktar bazında % 6,1 değer bazında da % 0,6 olarak gerçekleşirken, ihracatın azalış hızı miktar bazında % 0,8 değer bazında % 4,5 olarak gerçekleşmiştir. 2011 – 2015 döneminde üretim artışı, iç tüketimdeki artıştan kaynaklanmıştır. Nitekim bu dönemde iç tüketim, yılda ortalama miktar bazında % 9,8 değer bazında da % 2,2 artmıştır.

2015 yılında üretimin miktar bazında % 74'ü değer bazında da % 68'i ihraç edilmiş, yurtiçi tüketimin miktar bazında % 66 değer bazında da % 63'ü ithalatla karşılanmıştır.

2016 yılı sonunda 2015 yılına kıyasla üretimin miktar bazında % 2,6 artması değer bazında ise % 1 gerilemesi beklenmektedir.

Hammadde de tamamen dışa bağımlı olmasına rağmen Türkiye kauçuk sektörü, hammadde de yüksek ithal bağımlılığına karşı ithal ettiği hammaddeyi mamule çevirip katma değer yaratarak Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, İngiltere ve ABD gibi ülkelere kauçuk mamul ihraç etmektedir.

1. SEKTÖRÜN TANIMI

Kauçuk sektörü; doğal kauçuğun elde edilmesi ve çeşitli işlemlerden geçmesinden, sentetik kauçuğun üretilmesinden, bu malzemeler kullanılarak elde edilen ürünler, bu ürünlerin pazarlanarak satılması, dağıtımı, depolanması gibi geniş bir alanı kapsar. Kauçuk ürünler sektörü ağırlıklı olarak ara mal üreten bir sektör görünümündedir.

Kauçuk ürünler başta otomotiv olmak üzere inşaat, havacılık, sağlık, madencilik, makine, giyim, ayakkabıcılık, büro eşyaları, mobilya, oyuncak ve benzeri çeşitli sektörlerde kullanılmaktadır. Boru, hortum, taşıma bantları, kayışlar, sızdırmazlık elemanları, hareketli mekanizmalarda titreşim sönmüleyici takozlar, körükler gibi pek çok ürünün hammaddesini kauçuk oluşturmaktadır;

En yaygın olarak ulaşım araçlarının lastik tekerleklerinde kullanılmasının yanı sıra ayakkabı tabanları, bağlantı parçaları, contalar vb farklı pek çok alanda kauçuk ürünler kullanılmaktadır.

Sektörün bir diğer özelliği ürünlerinin birçoğunun aynı zamanda yenileme pazarına yönelik olması nedeniyle nihai ürün niteliğini taşımasıdır.

NACE 1 gruplandırmasında, kauçuk ürünleri imalatı 251 kodu altında toplanmaktadır. Kauçuk ürünleri imalatı sanayi alt sektörleri ise;

- ✓ 2511 İç ve dış lastik imalatı
- ✓ 2512. Lastiğe sırt geçirilmesi ve yeniden işlenmesi
- ✓ 2513. Diğer kauçuk ürünleri imalatı olarak sıralanmaktadır.

GTİP'e (Türk Gümrük Tarife Cetveli'ne) göre 40 ile başlayan kod 'Kauçuk ve Kauçuktan Eşya'yı kapsamaktadır. Bu grupta 4001 – 4007 arası malzemeler kauçuk hammaddelerini, 4008-4017 arası malzemeler ise bitmiş kauçuk mamullerini göstermektedir.

Tablo-1 GTİP Bazında Kauçuk Sektör Tanımı

Kauçuk Hammaddeler	Kauçuk Mamuller
40.01- Tabii kauçuk	40.08- Vulkanize kauçuktan levha, yaprak, şerit, çubuk ve profiller
40.02- Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	40.09 –Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar, bağlantı elemanları ile birlikte
40.03- Rejenere kauçuk (ilk şekillerde, levha, tabaka/şerit halinde)	40.10- Vulkanize kauçuktan taşıyıcı kolonları, transmisyon kolonları
40.04- Kauçuğun döküntü, kırıntı ve artıkları (sertleştirilmiş kauçuk hariç) ve bunlardan elde edilen tozlar ve granüller	40.11- Kauçuktan yeni dış lastikler
40.05- Kauçuk bileşimi, vulkanize edilmemiş, ilkel şekillerde, levha, tabaka veya şerit halinde	40.12- Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler, dolgu lastikleri, tekerlek bandajları, sırtlar ve kolanlar
40.06- Diğer şekillerdeki vulkanize edilmemiş kauçuk ve vulkanize edilmemiş kauçuktan eşya	40.13- Kauçuktan iç lastikler
40.07- Vulkanize edilmiş kauçuktan iplik ve ipler	40.15- Vulkanize kauçuktan her türlü giyim eşyası aksesuarı (eldiven)
	40.16- Vulkanize kauçuktan diğer eşya
	4017- Sertleştirilmiş kauçuk vb.sertleştirilmiş kauçuktan eşya

2. DÜNYA KAUÇUK SEKTÖRÜ

2.1. KAUÇUK HAMMADDE

2011 yılında 32,6 milyon ton olan dünya toplam kauçuk hammadde üretimi 2015 yılında 33,5 milyon tona çıkmış ve yılda ortalama % 0,7 artış göstermiştir. Dünya ilk şekilde toplam kauçuk hammadde üretiminin son 3 yılda % 36'sını doğal kauçuk, % 44'ünü de sentetik kauçuklar oluşturmuştur. Diğer kauçuk hammaddelerin yıllık üretimleri toplamdan % 20 pay almıştır.

2011 yılında 21,7 milyon ton olan dünya toplam kauçuk hammadde ithalatı 2015 yılında 24 milyon tona çıkmış ve yılda ortalama % 2,5 artış göstermiştir. Dünya ilk şekilde toplam kauçuk hammadde ithalatının son 3 yılda % 38'ini doğal kauçuk, % 42'sini de sentetik kauçuklar oluşturmuştur. Diğer kauçuk hammaddelerin yıllık ithalatı toplamdan % 20 pay almıştır.

2011 yılında 21,8 milyon ton olan dünya toplam kauçuk hammadde ihracatı 2015 yılında 23,8 milyon tona çıkmış ve yılda ortalama % 2,2 artış göstermiştir. Dünya ilk şekilde toplam kauçuk hammadde ihracatının son 3 yılda % 40'ünü doğal kauçuk, % 40'ünü da sentetik kauçuklar oluşturmuştur. Diğer kauçuk hammaddelerin yıllık ihracatı toplamdan % 20 pay almıştır.

2011 yılında 32,5 milyon ton olan dünya toplam kauçuk hammadde tüketimi 2015 yılında 33,7 milyon tona çıkmış ve yılda ortalama % 0,9 artış göstermiştir. Dünya ilk şekilde toplam kauçuk hammadde tüketiminin son 3 yılda % 35'ini doğal kauçuk, % 45'ini de sentetik kauçuklar oluşturmuştur. Diğer kauçuk hammaddelerin yıllık tüketimleri toplamdan % 20 pay almıştır.

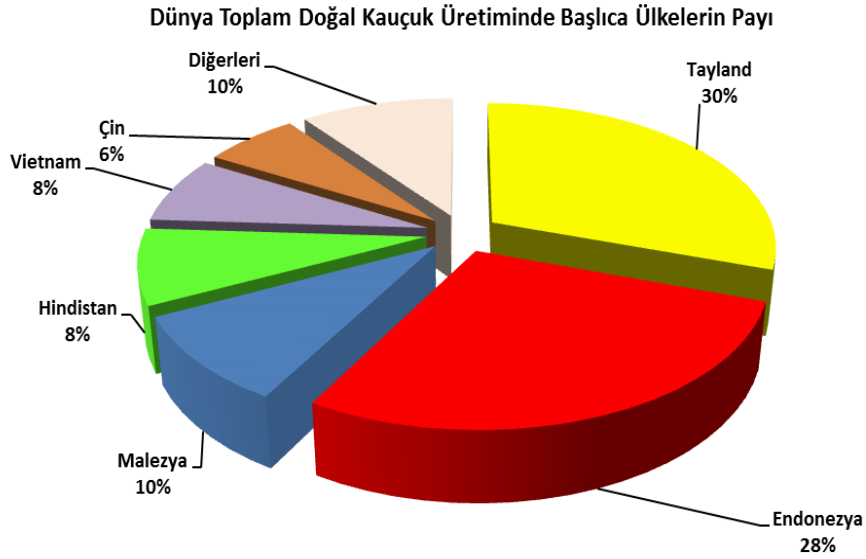
**Tablo-2 Dünya Kauçuk Hammadde Arz ve Talep Gelişimi
(Milyon Ton)**

		2011	2015	CAGR (%) 2015/2011
Üretim	Doğal Kauçuk	11,0	12,3	2,9
	Sentetik Kauçuk	15,1	14,5	-1,0
	Diğerleri	6,5	6,7	0,7
	Toplam	32,6	33,5	0,7
		2011	2015	
İthalat	Doğal Kauçuk	8,4	9,1	2,0
	Sentetik Kauçuk	9,2	10,2	2,8
	Diğerleri	4,1	4,6	2,9
	Toplam	21,7	24,0	2,5
		2011	2015	
İhracat	Doğal Kauçuk	8,7	9,3	1,9
	Sentetik Kauçuk	8,7	9,8	3,1
	Diğerleri	4,5	4,6	0,7
	Toplam	21,8	23,8	2,2
		2011	2015	
Tüketim	Doğal Kauçuk	10,8	12,1	3,0
	Sentetik Kauçuk	15,6	14,9	-1,1
	Diğerleri	6,1	6,7	2,2
	Toplam	32,5	33,7	0,9

Kaynak : International Rubber Study Group (IRSG)

Dünya doğal kauçuk üretiminin % 90'ı 6 ülke tarafından gerçekleştirilmektedir. Tayland ve Endonezya toplam üretimin % 58'ini yönlendirmektedir.

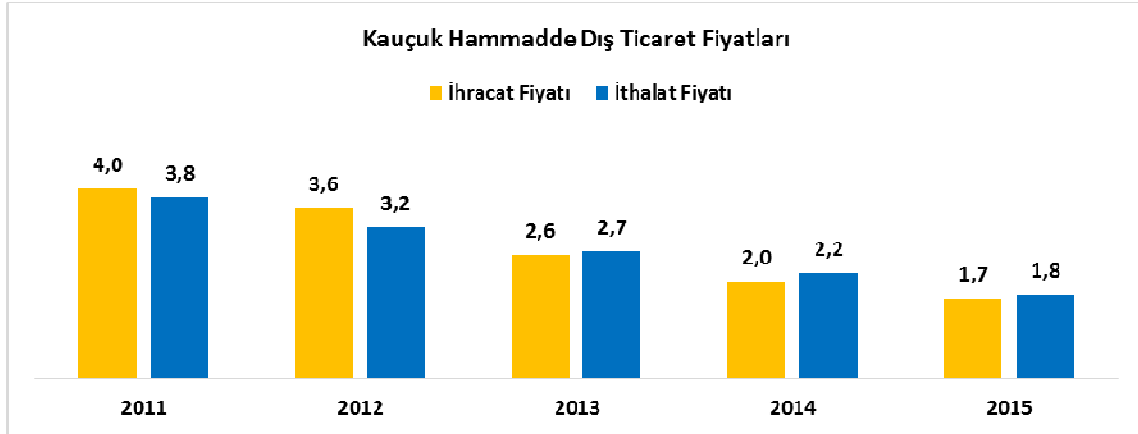
Grafik - 1

Kaynak : International Rubber Study Group (IRSG)

2011 – 2015 yılları arasında kauçuk hammadde ortalama dış ticaret fiyatlarının yılda ortalama % 19 gerilediği görülmektedir.

Grafik - 2

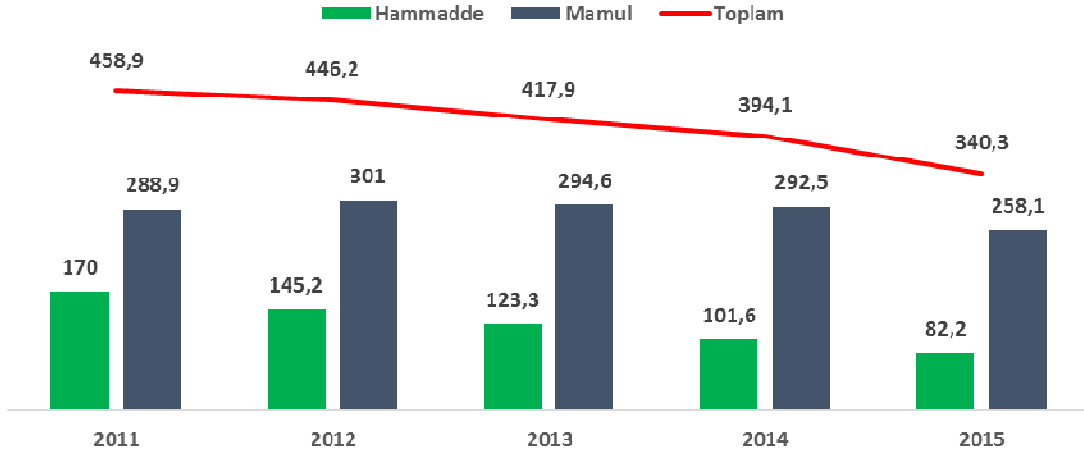

Kaynak : ITC, International Trade Center

2.2. DÜNYA KAUÇUK DIŞ TİCARETİ

2011 yılında 459 milyar dolar olan toplam kauçuk dış ticaret hacmi yılda ortalama % 7,2 azalarak 2015 yılında 340 milyar dolara inmiştir. 2015 yılında toplam kauçuk dış ticaret hacminin % 24'ünü kauçuk hammadde, % 76'sını ise kauçuk mamuller oluşturmuştur.

Grafik - 3
Dünya Kauçuk Toplam Dış Ticaret Hacmi (Milyar \$)

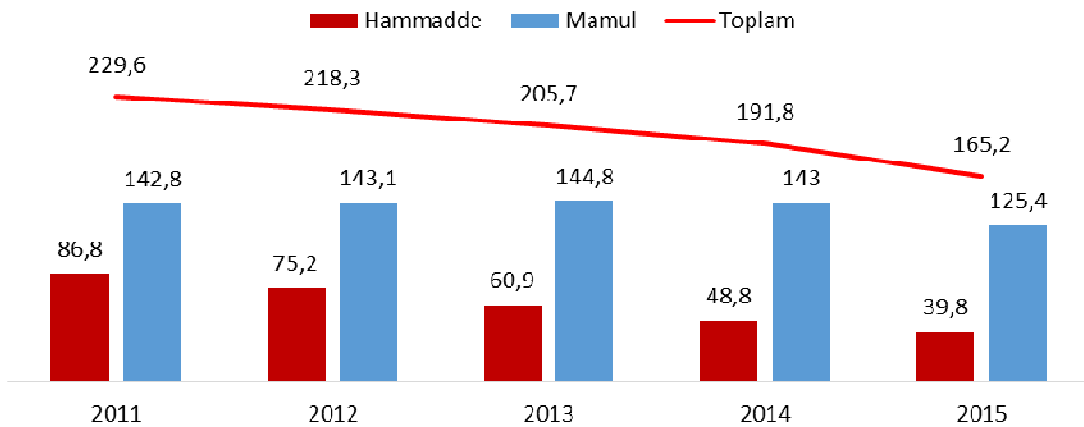
Kaynak : ITC (International Trade Center)

2.3. DÜNYA KAUÇUK İHRACATI

2011 yılında 230 milyar dolar olan dünya kauçuk toplam ihracatı yılda ortalama % 7,9 gerileyerek 2015 yılında 165 milyar dolara inmiştir.

Grafik - 4

Dünya Toplam Kauçuk İhracatı (Milyar \$)

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2011 – 2015 yılları arasında kauçuk hammadde ihracatının yıllık azalış hızı % 17,7 kauçuk mamul ihracatının yıllık azalış hızı % 3,2 ve toplam kauçuk ihracatının azalış hızı % 7,9 olarak gerçekleşmiştir.

Dünya toplam kauçuk ihracatını yönlendiren 10 ülkenin toplam ihracattan aldığı pay 2011 ve 2015 yıllarında % 61 olarak gerçekleşmiştir. Çin, Almanya, ABD, Tayland ve Japonya toplam ihracatta önde gelen ülkeleri oluşturmaktadır. Türkiye dünya toplam kauçuk ihracatından 2011 yılında % 1,1 pay alırken payı 2015 yılında % 1,3'e çıkmıştır.

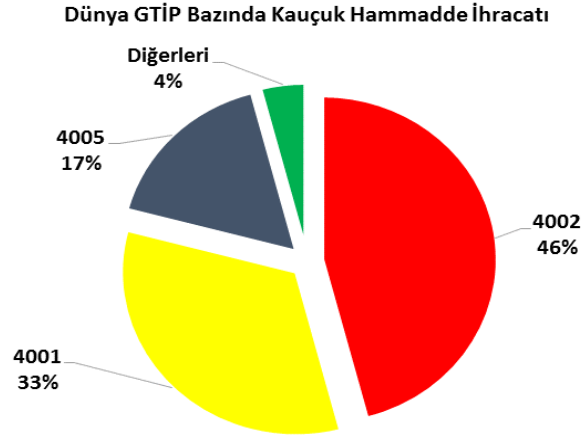
**Tablo-3 Dünya Kauçuk İhracatını Yönlendiren Ülkeler
(Milyar \$)**

	2011	2015	2011 % Pay	2015 % Pay
Çin	20,9	20,4	9,1	12,2
Almanya	18,9	15,6	8,2	9,4
ABD	14,9	13,6	6,4	8,2
Tayland	22,0	12,3	9,5	7,4
Japonya	15,0	10,3	6,5	6,2
G.Kore	9,2	6,8	4,0	4,1
Fransa	9,6	6,5	4,2	3,9
Malezya	10,3	6,2	4,5	3,7
Endonezya	14,4	5,9	6,2	3,6
İtalya	5,8	4,6	2,5	2,7
10 Ülke Toplamı	141,0	102,2	61,0	61,4
Diğerleri	90,2	64,3	39,0	38,6
Toplam Dünya	231,1	166,5	100,0	100,0
Türkiye	2,6	2,2	1,1	1,3

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2015 yılında toplam kauçuk hammadde ihracatının % 46'sını 4002 % 33'ünü 4001 ve % 17'sini de 4005 GTİP no'lu hammaddeler oluşturmuştur.

Grafik - 5

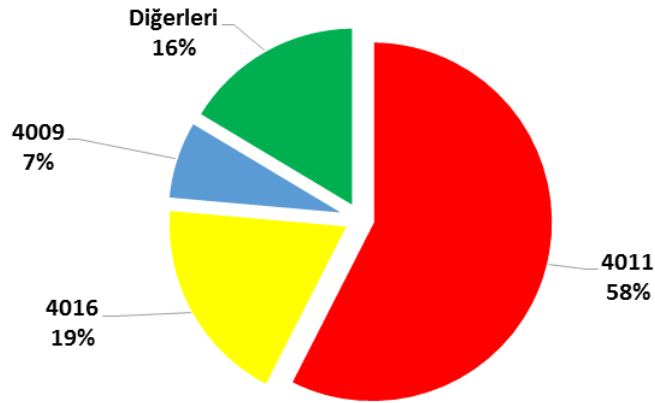

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2015 yılında toplam dünya kauçuk mamul ihracatının % 58'ini 4011, % 19'unu 4016 , % 7'sini de 4009 GTİP grubuna giren mamuller oluşturmuştur.

Grafik - 6

Dünya Toplam Kauçuk Mamul İhracatının GTİP Bazında Dağılımı

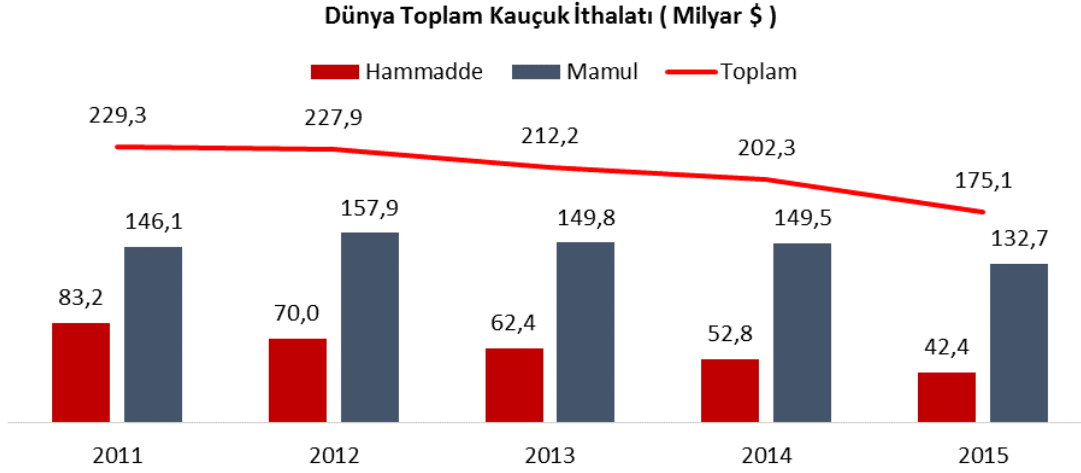

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2.4. DÜNYA KAUÇUK İTHALATI

2011 yılında 229 milyar dolar olan dünya kauçuk toplam ithalatı 2015 yılında 175 milyar dolara gerilemiştir.

Grafik - 7

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2011 – 2015 yılları arasında kauçuk hammadde ithalatının yıllık gerileme hızı % 15,5 kauçuk mamul ithalatının yıllık gerileme hızı % 2,4 toplam ithalatın gerileme hızı da % 6,5 olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılında dünya toplam kauçuk ithalatını yönlendiren 10 ülkenin toplam ithalattan % 53 pay aldıkları ve bu payın 2015 yılında % 54'e çıktığı görülmektedir. ABD, Almanya, Çin, Fransa ve Meksika dünyanın en çok kauçuk ithalatı yapan 5 ülkesini oluşturmaktadır. Türkiye'nin dünya toplam kauçuk ithalatından 2011 yılında aldığı pay % 1,5 iken payı 2015 yılında % 1,4'e gerilemiştir.

Tablo – 4 Dünya Kauçuk İthalatını Yönlendiren Ülkeler (Milyar \$)

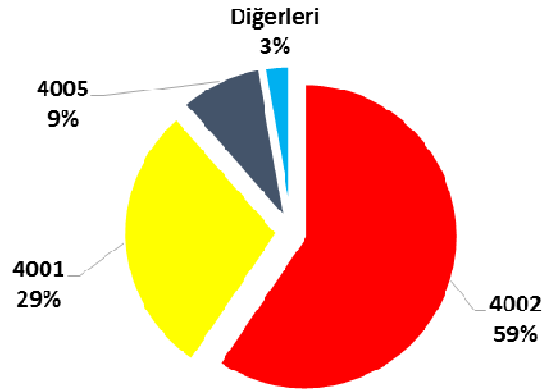
	2011	2015	2011 % Pay	2015 % Pay
ABD	29,2	28,0	12,7	15,9
Almanya	19,9	14,6	8,6	8,3
Çin	23,1	14,2	10,0	8,0
Fransa	9,5	6,7	4,1	3,8
Meksika	5,6	6,6	2,4	3,7
Kanada	7,2	6,2	3,1	3,5
İngiltere	6,7	5,3	2,9	3,0
İtalya	6,7	4,5	2,9	2,5
Japonya	7,6	4,2	3,3	2,4
Belçika	6,0	4,1	2,6	2,3
10 Ülke Toplamı	121,3	94,2	52,7	53,5
Diğerleri	108,8	82,0	47,3	46,5
Dünya Toplam	230,1	176,2	100,0	100,0
Türkiye	3,4	2,5	1,5	1,4

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2015 yılında dünya toplam kauçuk hammadde ithalatının % 59'unu 4002, % 29'unu 4001 % 9'unu da 4005 GTİP nolu kauçuk hammaddeler oluşturmuştur.

Grafik - 8

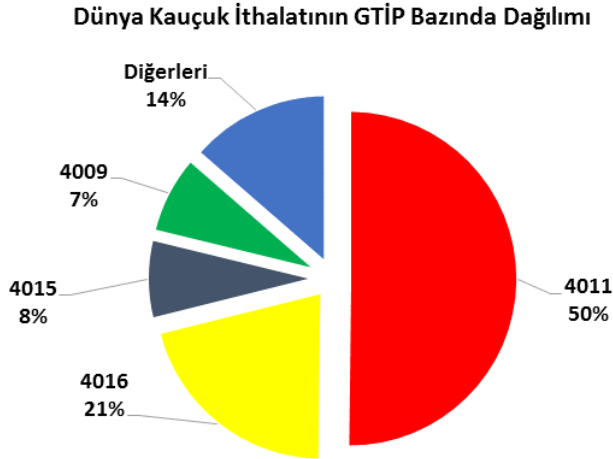
Dünya Toplam Kauçuk Hammaddede İthalatının GTİP Bazında Dağılımı

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2015 yılında dünya toplam kauçuk mamul ithalatının % 50'sini 4011, % 21'ini 4016 % 8'ini 4015 ve % 7'sini de 4009 GTİP nolu kauçuk mamuller oluşturmuştur.

Grafik - 9

Kaynak : ITC (International Trade Center)

2.5. DÜNYA KAUÇUK PAZARINDA BEKLENTİLER

Tayland, Endonezya, Malezya, Hindistan, Vietnam ve Çin en büyük doğal kauçuk üreticileridir ve bunlar doğal kauçuğun %90'ını üretmektedirler. Almanya, ABD ve Çin ise en büyük 'işlenmiş vulkanize doğal kauçuk' ihracatçı ülkeleri arasındadır.

Kauçuk ürünlerin en büyük kullanıcıları Çin, ABD ve Japonya'dır. Çin, ABD, Almanya, Fransa ve İtalya gibi bazı ülkelerde ise doğal kauçuk ithalatına yüksek bir genel talep vardır. Dikkat çekici husus Çin, Hindistan gibi ülkeler hem kauçuk hammaddesinin üretimine hem de kauçuk mamul maddelerin üretimine talipken ABD, Japonya, Almanya gibi ülkeler katma değeri yüksek ürünlerin üretimine taliptirler.

Grafik - 10

Dünya Kauçuk sanayisinin pazar büyüme eğilimlerini olumlu etkileyen faktörler aşağıda sıralanmıştır:

- ✓ İşleme kolaylığı ve farklılaşmış uygulama alanlarının varlığı
- ✓ İmalat sektörünün büyümesi ve kauçuk ara ürünlere talebin artması
- ✓ Gelişen pazarlarda büyük ölçekli sanayileşme çabalarının olması (Hammadde kaynakları nedeniyle ürün hammadde tercihlerini kauçuktan yana kullanmaları)
- ✓ Sabit sermaye yatırımlarının büyüklüğü (özellikle lastik tekerlek için)
- ✓ Kişisel gelir düzeylerinin artışıdır.

Önümüzdeki yıllarda, küresel ekonominin toparlanmasına bağlı olarak, diğer bir söyleyişle nihai kullanıcıların bulunduğu sektörlerin performansının küresel ekonominin gelişmesinden olumlu etkilenmesinin sonuçlarına bağlı olarak 'endüstriyel kauçuk-sanayi kauçuğu' ürünleri pazarının tedricen büyümesi ve gelişmekte olan bölgelerin talep artışında başı çekmesi beklenmektedir. Bu ülke/bölgelerdeki; ekonomik büyüme, imalat sektöründe genişleme, kişisel gelir düzeylerinin yükselişi, yüksek oranda sabit sermaye yatırımlarının yapılması, sanayileşme çabalarının yoğunluğu kauçuk sektörünün gelişiminde rol oynayacaktır.

Dünya doğal kauçuk üretiminin çoğunluğu Malezya, Hindistan, Sri Lanka, Endonezya ve Tayland'da gerçekleşmektedir. Üstelik bu bölgede sentetik kauçuk üretimine yönelik dev yatırımlar da söz konusudur. Küresel otomotiv sanayisinin önemli bir bölümü bu bölgeye kaymış durumdadır. Otomotiv sektörünün kauçuk sektörünün en önemli tüketicisi olması

nedeniyle gelecek yıllarda bu bölgede kauçuk ürünlerine olan talebin artacağı tahmin edilmektedir. Dolayısı ile Otomotiv sektörünün kauçuk ürünlerine duyduğu talep ile bölgenin arz ettiği kauçuk buluşacaktır.

Önümüzdeki yıllarda Çin'in, toplam küresel talebin %27'sini alarak endüstriyel kauçuk ürünleri alanında yeryüzünün en büyük ulusal pazarı olma konumunu sürdüreceği öngörülmektedir

Çin'in ardından dünyanın ikinci büyük ulusal pazarı olan ABD'de endüstriyel kauçuk ürünlerine olan talebin gelişmesi, imalat sanayisindeki ortamın iyileşmesine bağlı olarak ivme kazanacaktır.

Batı Avrupa ve Japonya'daki kauçuk talebinin, daha düşük büyüme hızları ile artması beklenmekle birlikte, bu ekonomilerin ileri endüstriyel ve teknolojik doğaları gereği, bu bölgelerdeki kauçuk ürünü kullanımı dünyanın en yüksekleri arasında olması beklenmektedir.

Dünya motorlu araçlar pazarı, hafif araç üretiminin ivme kazanması ve bunun da endüstriyel kauçuk ürünlerinin satışlarını yükseltmesi ile en hızlı kazanımları elde etmesi öngörülmektedir. Bu nedenle motorlu araçları, endüstriyel makinaları ve trafik dışı motorlu araçları kapsayan endüstriyel ekipmanların endüstriyel kauçuk ürünler için en büyük pazar olmaya devam edeceği tahmin edilmektedir.

Endüstriyel imalat faaliyetlerindeki artış kadar, inşaat ve madencilik makinaları gibi ağır endüstriyel ekipmana olan talepteki artış da bu pazardaki büyümeyi olumlu etkileyecek ve destekleyecektir.

Anahtar ürün segmenti olan ve mekanik kauçuk ürünleri, kauçuk hortumları, kayışları, şeritleri ve benzeri ürünleri içeren 'endüstriyel kauçuk ürünler' için küresel pazar çapının her yıl % 5-6 seviyesinde büyümesi beklenmektedir. Buna ek olarak, gelişmekte olan pazarların giderek güçlenmesi ile dünya motorlu araçlar parkı daha hızlı gelişecek, bu da satış sonrası talebin artmasını destekleyecektir.

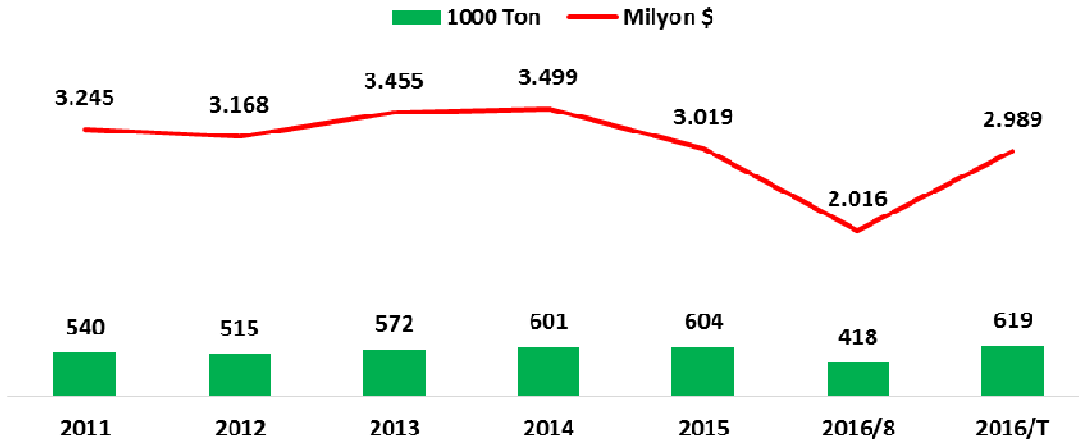
3. TÜRKİYE KAUÇUK MAMULLER SEKTÖRÜ

3.1. KAUÇUK MAMUL ÜRETİMİ

2011 yılında 540 bin ton ve 3 milyar 245 milyon dolar olan kauçuk mamulleri üretimi, yılda ortalama miktar bazında %2,8 artarak ve değer bazında da %1,8 azalarak 2015 yılında 604 bin ton ve 3 milyar 19 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleşmeleri dikkate alınarak kauçuk mamul üretiminin 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2,6 artarak, değer bazında da % 1 azalarak 619 bin ton ve 2 milyar 989 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 11

Kauçuk Mamul Üretimi

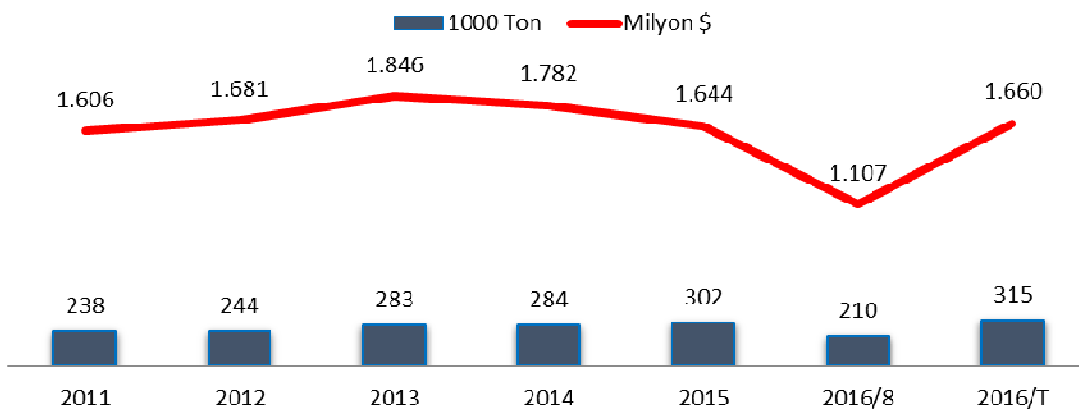
Kaynak : TÜİK

3.2. KAUÇUK MAMUL İTHALATI

2011 yılında 238 bin ton ve 1 milyar 606 milyon dolar olan kauçuk mamulleri ithalatı, yılda ortalama miktar bazında % 6,1 ve değer bazında da %0,6 artarak 2015 yılında 302 bin ton ve 1 milyar 644 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak kauçuk mamul ithalatının 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 4,3 değer bazında da % 1 artarak 315 bin ton ve 1 milyar 660 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 12

Kauçuk Mamul İthalatı

Kaynak : TÜİK

3.3. GTİP BAZINDA KAUÇUK MAMUL İTHALATI

2015 yılında toplam kauçuk mamul ithalatının % 66'sını 4011 (dış lastikler), % 11'ini de 4016 (diğer eşya) % 8'ini de 4015 (her türlü giyim eşya) GTİP nolu mamuller oluşturmuştur. Diğer mamullerin toplam ithalat içindeki toplam payı % 16 dir.

Tablo-5 GTİP Bazında Kauçuk Mamul İthalatı (1000 Ton)

GTİP	2011	2015	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini 2016/2015	% Pay
4008	17	12	8	12	0,5	4,1
4009	11	12	8	12	4,2	4,0
4010	6	7	4	6	-8,8	2,3
4011	151	200	140	210	5,2	66,3
4012	7	8	6	9	7,8	2,7
4013	5	5	4	6	18,8	1,7
4014	1	1	1	1	-31,9	0,4
4015	17	23	17	26	13,2	7,5
4016	24	33	21	32	-4,4	11,1
4017	0	0	0	0	138,1	0,0
Toplam	238	302	210	315	4,3	100,0

Kaynak : TÜİK

3.4. ÜLKELER İTİBARIYLA KAUÇUK MAMUL İTHALATI

2016 yılının 8 ayında 102 ülkeden kauçuk mamul ithalatı yapılmıştır. Değer bazında en yüksek ithalat yapılan 10 ülkenin toplam mamul ithalatı içindeki payı miktar bazında % 63, değer bazında da % 65 olarak gerçekleşmiştir. Almanya, İtalya ve Romanya kauçuk mamul ithal ettiğimiz ilk 3 ülke olmuştur.

Tablo-6 Kauçuk Mamul İthalatı Yaptığımız İlk 10 Ülke (2016/8)

Ülkeler	1000 Ton	Milyon \$	Ton-%	\$-%
Almanya	15	124	7	11
İtalya	11	82	5	7
Romanya	16	82	8	7
Malezya	15	79	7	7
Çin	20	73	9	7
Slovakya	14	59	7	5
Güney Kore	14	58	6	5
Japonya	10	56	5	5
Fransa	6	55	3	5
Polonya	11	48	5	4
10 Ülke Toplam	132	716	63	65
Diğerleri	78	391	37	35
Toplam	210	1.107	100	100

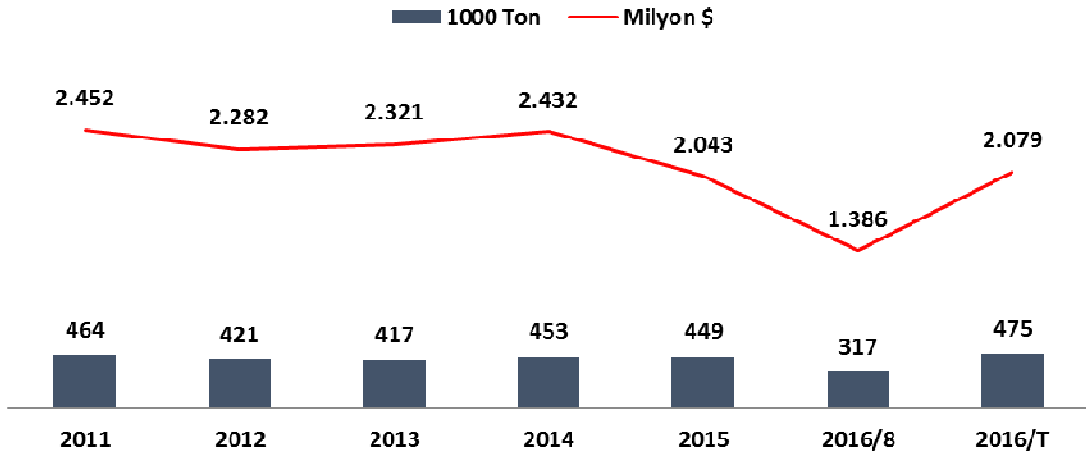
Kaynak : TÜİK

3.5. KAUÇUK MAMUL İHRACATI

2011 yılında 464 bin ton ve 2 milyar 452 milyon dolar olan kauçuk mamulleri ihracatı, yılda ortalama miktar bazında % 0,8 değer bazında da %4,5 azalarak 2015 yılında 449 bin ton ve 2 milyar 43 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak kauçuk mamul ihracatının 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 5,9 değer bazında da % 1,8 artarak 475 bin ton ve 2 milyar 79 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 13

Kauçuk Mamul İhracatı

Kaynak : TÜİK

3.6. GTİP BAZINDA KAUÇUK MAMUL İHRACATI

2015 yılında toplam kauçuk mamul ihracatının % 57'sini 4011 GTİP grubuna giren nakil vasıtaları dış lastikleri, % 21'ini de 4016 GTİP grubuna giren kauçuktan değişik mamuller oluşturmuştur.

Tablo- 7 GTİP Bazında Kauçuk Mamul İhracatı (1000 Ton)

GTİP	2011	2015	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini 2016/2015	% Pay
4008	9	12	8	12	4,0	2,6
4009	80	63	41	62	-2,5	14,1
4010	9	15	10	15	3,4	3,3
4011	280	257	189	284	10,3	57,4
4012	3	6	4	6	0,9	1,4
4013	0	0	0	1	17,1	0,1
4014	0	0	0	0	16,0	0,0
4015	1	1	1	1	4,2	0,2
4016	80	93	62	93	0,5	20,6
4017	2	1	1	1	-17,4	0,3
Toplam	464	449	317	475	5,9	100,0

Kaynak : TÜİK

3.7. ÜLKELER İTİBARIYLA KAUÇUK MAMUL İHRACATI

2016 yılının 8 ayında 172 ülkeye kauçuk mamul ihracatı yapılmış olup, değer bazında en çok ihracat yapılan 10 ülke, toplam kauçuk mamul ihracatından miktar bazında % 54, değer bazında da % 58 pay almıştır. Türkiye kauçuk sektörü, hammadde de yüksek ithal bağımlılığına karşı ithal ettiği hammaddeyi mamule çevirip katma değer yaratarak Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, İngiltere ve ABD gibi ülkelere kauçuk mamul ihraç etmektedir.

Tablo-8 Kauçuk Mamul İhracatı Yaptığımız İlk 10 Ülke (2016 / 8)

ÜLKE ADI	1000 Ton	Milyon \$	Ton-%	\$-%
Almanya	58	285	18	21
İtalya	24	106	8	8
İspanya	12	57	4	4
Fransa	11	57	3	4
İngiltere	12	56	4	4
ABD	11	54	4	4
Polonya	12	51	4	4
Bulgaristan	8	48	3	3
Hollanda	11	48	3	3
Mısır	13	44	4	3
10 Ülke Toplam	172	807	54	58
Diğerleri	144	579	46	42
Toplam	317	1.386	100	100

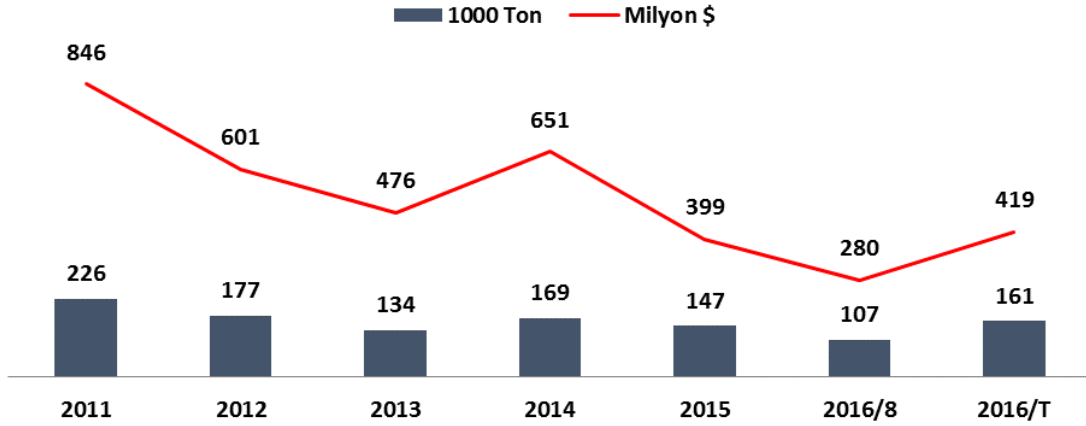
Kaynak : TÜİK

3.8. KAUÇUK MAMULLERDE DİŞ TİCARET DENGESİ

Türkiye, kauçuk mamul dış ticaretinde net ihracatçı konumundadır. 2011 yılında 226 bin ton ve 847 milyon dolar olan dış ticaret fazlası 2015 yılında 147 bin tona ve 399 milyon dolara gerilemiştir. 2016 sonunda dış ticaret fazlasının 161 tona ve 419 milyon dolara çıkması beklenmektedir.

Grafik - 14

Kauçuk Mamullerde Dış Ticaret Fazlası

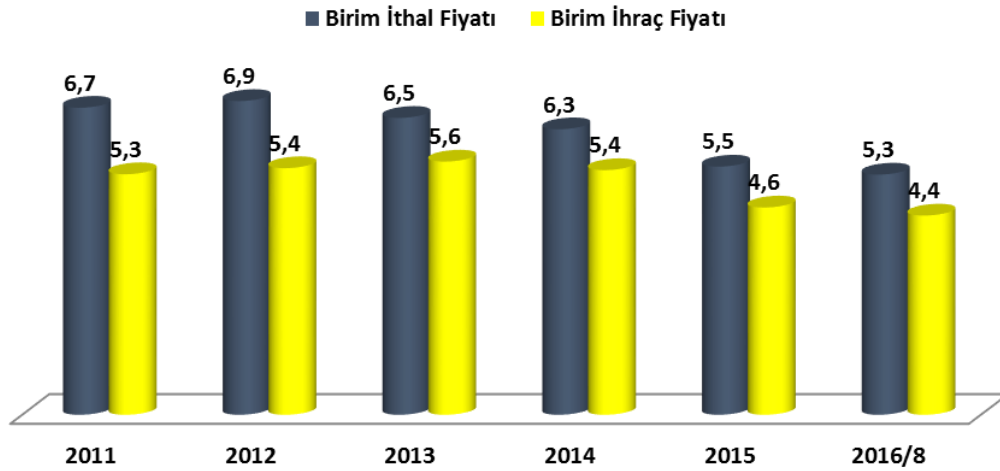
Kaynak : TÜİK

3.9. KAUÇUK MAMULLERDE DIŞ TİCARET FİYATLARI

Kauçuk mamullerde Türkiye, birim fiyatı yüksek mamulleri ithal ederken, birim fiyatı daha düşük olan mamulleri ihraç etmektedir. 2012 yılında ortalama ihraç fiyatı, ortalama ithal fiyatının % 17 altında gerçekleşmiştir.

Grafik - 15

**Kauçuk Mamul Dış Ticaretinde Ortalama Birim Fiyatlar
\$/Kg**

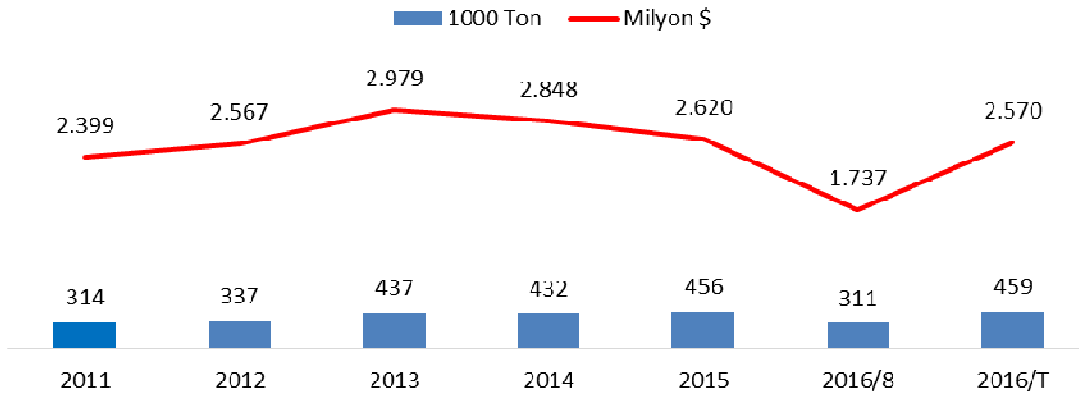
Kaynak : TÜİK

3.10. KAUÇUK MAMULLERDE İÇ PAZAR TÜKETİMİ

2011 yılında 314 bin ton ve 2 milyar 399 milyon dolar olan kauçuk mamulleri iç pazar tüketimi yılda ortalama miktar bazında % 9,8 değer bazında da % 2,2 artarak 2015 yılında 456 bin ton ve 2 milyar 620 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak kauçuk mamul iç pazar tüketiminin 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 0,6 artarak ve değer bazında da % 1,9 azalarak 459 bin ton ve 2 milyar 570 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 16

Kauçuk Mamul İç Pazar Tüketimi

Kaynak : TÜİK

3.11. TÜRKİYE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE KAUÇUK KULLANIM EĞİMLERİ

Otomotiv sektörü, gelişmiş ve gelişmekte olan diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye ekonomisinin de başlıca lokomotif, en büyük ihracatçı ve en büyük yatırımcı sektörlerinden biridir.

Türkiye otomotiv sektöründe tüketicinin değişen tercihlerine paralel olarak firmalar her yıl değişik model araçları yerli üreterek veya ithal ederek pazara sunmaktadır.

2000'li yıllardan itibaren Türkiye otomotiv sanayi araç ve yedek parça olarak büyük ölçüde ihracata dayalı üretim modelini seçmiştir. Sektörde 2000'lerin başından bu yana süren yapısal değişim, taşıt araçları imalat ve yan sanayi üretiminde yerli rekabet yerine uluslararası rekabet şartlarını getirmiş olup, otomotiv sektöründe uluslararası standartlarda taşıt araçları ve parça üretimi yapılabilmektedir.

Türkiye taşıt araçları imalat sektöründe 2015 yılı itibariyle (traktör hariç) 12 firma faaliyet göstermekte olup, bu firmaların toplam üretim kapasiteleri 1.694.000 araç üretecek düzeydedir. Türkiye üretim bazında AB ülkeleri sıralamasında, otomobilde 7 nci, ticari araçlarda ise birinci sıradadır. 2010 – 2015 yıllarını kapsayan dönemde üretimin yıllık bileşik ortalama artış hızının otomobilde % 5,6 ticari araçlar toplamında % 2,9 ve toplam araçlarda da % 4,4 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

2023 hedeflerine bakıldığında, Türkiye'nin 4 milyonluk hedefi, 4 katı üretim artışı gerektirmektedir. Otomobil üretiminin 2020 yılında 1 milyon 37 bin, ticari araç üretiminin 715 bin ve toplam araç üretiminin de 1 milyon 752 bin adete ulaşacağı tahmin edilmektedir. Türkiye otomotiv parkında 9,9 milyon adet otomobil, 14,3 milyon adet ticari araç olmak üzere toplam 24,2 milyon adet araç bulunmaktadır.

İç satışlardaki artışa paralel olarak araç parkı da hızla artmaktadır. Park sayısının artması, otomotivde kullanılan kauçuk dahil tüm malzemelerin yenileme amaçlı satışlarını ve dolayısı ile üretimini olumlu etkilemektedir.

Dünya ve Türkiye'de otomotiv sanayi her geçen gün artan ölçüde yeni taleplerle karşı karşıyadır. Sürücüler sahip olmak istedikleri otomobillerde;

- Daha yüksek performans,
- Daha üstün güvenilirlik ve güvenlik,
- Daha yüksek konfor,
- Daha çok yakıt tasarrufu,
- Daha güzel stil
- Daha düşük fiyatlar isterken, çevrenin daha çok korunması yönünde toplumsal baskılar artmaktadır.

Otomotivde kauçuk tüketimi, taşıt araçları üretimine ve yenileme talebine paralel olarak artmaktadır.

2010 – 2015 yılları arasında bir taşıt aracının toplam ağırlığı içinde; çelik payı % 0,7 çelik dışı metaller payı % 0,7 azalırken, plastik'in payı % 1,6, kauçuk'un payı % 1,0 plastik ve kauçuk toplamının payı da % 2,6 artmıştır

Tablo-9 Taşıt Aracı Üretiminde Malzeme Ağırlık Oranlarının Değişimi (%)

	2010	2015	Fark (%)
Çelik	54,2	53,3	-0,7
Çelik Dışındaki Metaller	18,0	17,0	-0,7
Plastikler	9,9	11,8	1,6
Kauçuk	5,4	6,6	1,0
Plastik + Kauçuk	15,3	18,4	2,6

Kaynak: PAGEV Otomotiv Plastikleri Sektör Raporu

Türkiye otomotiv sektöründe 2010-2015 döneminde kauçuk tüketimi % 56 artarak 234 bin tona çıkmıştır.

Tablo- 10 Türkiye Otomotiv Sektöründe Plastik ve Kauçuk Malzemelerin Tüketimi (Montaj + Yenileme) (1000 Ton)

	2010	2015	% Artış
Plastikler	275	418	52,0
Kauçuk	150	234	56,4

Kaynak: PAGEV Otomotiv Plastikleri Sektör Raporu

Türkiye otomotiv sektöründe 2020 yılında kauçuk malzeme oranı % 6,6 dan % 8,1'e çıkması ve 2020 yılında otomotiv sektörünün 388 bin ton kauçuk malzeme tüketmesi beklenmektedir.

Tablo- 11 Otomotivde Kullanılan Başlıca Malzemelerin Toplam Tüketim İçindeki Payında % Değişim Tahmini (%)

	2015	2020	% Fark (2020- 2015)
Çelik	53,3	52,7	-0,6
Çelik Dışındaki Metaller	17,0	16,9	-0,1
Plastikler	11,8	14,1	2,3
Kauçuk	6,6	8,1	1,5
Plastik + Kauçuk	18,4	22,2	3,8

3.12. TÜRKİYE OTOMOTİV LASTİK TEKERLEK SEKTÖRÜ

Türkiye'de motorlu taşıt sayısı batı ülkelerine göre daha fazla arttığı için her yıl büyüyen bir lastik pazarı söz konusudur. Türkiye otomotiv lastik tekerlek talebi son 5 yılda, yılda ortalama % 5 artış göstermiştir.

Türkiye otomotiv lastik tekerleği pazarında yerli ve yabancı 100'e yakın marka yarışmaktadır. Yenileme pazarında % 60 yerli üretim lastikler tercih edilmektedir. Bu da yaklaşık 8 milyon adete tekabül etmektedir. Türkiye'deki üreticilerin yıllık kapasitesi 25 milyon adettir. Bu rakam yeni yatırımlarla 5 yıl içerisinde 40 milyona çıkması beklenmektedir.

Türkiye'de yılda ortalama 20 milyon adet otomotiv lastiği üretilmekte 5 milyon adete de ithal edilmektedir. Üretilen lastiklerin 7 milyonu ihraç edilirken 6 milyon adedi araç üreticilerinde tüketilmekte, 12 milyon adedi de yenileme pazarına verilmektedir.

Otomotiv lastik (Lastik Tekerlek) sektörünün en önemli girdileri, doğal ve sentetik kauçuk ve karbon karasıdır. Ancak Türkiye'nin, özellikle doğal kauçukta %100 ithalat bağımlılığı bulunmaktadır.

Otomotiv lastiği üretiminde Türkiye, dünya markalarından Brissa, Goodyear, Pirelli, Petlas ve Fulda gibi markaların ülkemizdeki fabrikalarıyla önemli bir üretim merkezi haline gelmiştir. Türkiye'de lastikte pazar lideri Lassa ve Bridgestone markalarının sahibi Brisa'dır. Hemen ardından Michelin gelmektedir. Goodyear, Pirelli, Petlas pazardan önemli miktarda pay almaktadır.

Türkiye'de lastik sektörünün gelecek dönemlerde önemli bir artış göstermesi beklenmektedir. Kişibaşına düşen araç sayısı itibariyle incelendiğinde Türkiye'nin Avrupa ülkelerinin çok altında bir orana sahip olduğu, bu durumun ise Türkiye'de önemli bir potansiyel olduğunu göstermektedir.

Lastik sektörünün rekabet gücü, iç piyasadaki çok düşük fiyatlarla Uzakdoğu ülkelerinden ithal edilen lastikler sebebi ile de azalmaktadır.

3.13. KAUKUK MAMULLERDE GENEL ARZ VE TALEP DENGESİ

Kauçuk mamullerde son 5 yılda üretim yılda ortalama miktar bazında % 2,8 artarken üretim değeri % 1,8 azalmıştır. Söz konusu dönemde ithalatın yıllık artış hızı miktar bazında % 6,1 değer bazında da % 0,6 olarak gerçekleşirken, ihracatın azalış hızı miktar bazında % 0,8 değer bazında % 4,5 olarak gerçekleşmiştir. 2011 – 2015 döneminde üretim artışı, iç tüketimdeki artıştan kaynaklanmıştır. Nitekim bu dönemde iç tüketim, yılda ortalama miktar bazında % 9,8 değer bazında da % 2,2 artmıştır.

2015 yılında üretimin miktar bazında % 74'ü değer bazında da % 68'i ihraç edilmiş, yurtiçi tüketimin miktar bazında % 66 değer bazında da % 63'ü ithalatla karşılanmıştır.

2016 yılı sonunda 2015 yılına kıyasla üretimin miktar bazında % 2,6 artması değer bazında ise % 1 gerilemesi beklenmektedir.

Tablo-12 Kauçuk Mamullerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

	2011	2015	CAGR (%) (2015/2011)	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini (2016/2015)
Üretim	540	604	2,8	418	619	2,6
İthalat	238	302	6,1	210	315	4,3
İhracat	464	449	-0,8	317	475	5,9
Yurtiçi Tüketim	314	456	9,8	311	459	0,6
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	226	147	-10,2	107	161	9,1
İhracat / Üretim (%)	86	74		76	77	
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	76	66		67	69	
İhracat / İthalat (%)	195	149		151	151	

Kaynak : TÜİK

Tablo-13 Kauçuk Mamullerde Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

	2011	2015	CAGR (%) (2015/2011)	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini (2016/2015)
Üretim	3.245	3.019	-1,8	2.016	2.989	-1,0
İthalat	1.606	1.644	0,6	1.107	1.660	1,0
İhracat	2.452	2.043	-4,5	1.386	2.079	1,8
Yurtiçi Tüketim	2.399	2.620	2,2	1.737	2.570	-1,9
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	846	399	-17,1	280	419	5,1
İhracat / Üretim (%)	76	68		69	70	
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	67	63		64	65	
İhracat / İthalat (%)	153	124		125	125	

Kaynak : TÜİK

4. KAUÇUK HAMMADDE SEKTÖRÜ

4.1. KAUÇUK HAMMADDE ÜRETİMİ

Türkiye’de kauçuk sektörü hammadde konusunda tümüyle ithalata bağımlıdır. EPDM üretiminde kullanılan propilen ve etilen PETKİM tarafından üretilmekte, SBR (SBR 1712) üretiminde kullanılmakta olan aromatik yağ üretimi ise TÜPRAŞ tarafından sağlanmaktadır.

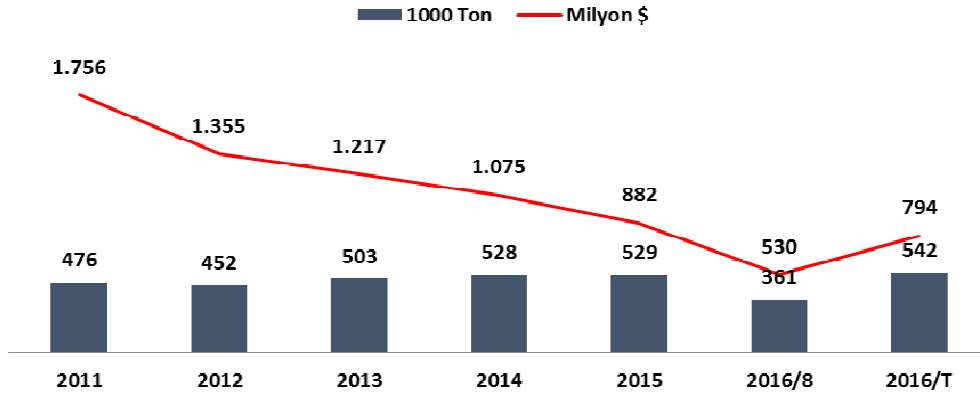
Diğer taraftan, TOBB Sanayi Veri Tabanına göre Türkiye’de 2 firmanın sentetik kauçuk, 107 firmanın kauçuk esaslı solüsyonlar ve 5 firmanın da kauçuk katkı maddeleri ürettikleri görülmektedir.

4.2. KAÜÇUK HAMMADDE İTHALATI

2011 yılında 476 bin ton ve 1 milyar 756 milyon dolar olan kauçuk hammaddeleri ithalatı yılda ortalama miktar bazında % 2,7 artarak ve değer bazında da % 15,8 azalarak 2015 yılında 529 bin ton ve 530 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak kauçuk hammadde ithalatının 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2,3 artarak değer bazında da % 9,8 azalarak 542 bin ton ve 794 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 17

Kauçuk Hammadde İthalatı

Kaynak : TÜİK

4.3. GTİP BAZINDA KAÜÇUK HAMMADDE İTHALATI

2015 yılında toplam kauçuk hammadde ithalatı içinde en büyük payı 4002 ve 4001 GTİP nolu hammaddeler (Tabii kauçuk ve sentetik kauçuklar) oluşturmuştur. Bu hammaddelerin toplam ithalat içindeki payı miktar bazında % 87 dir.

Tablo-14 GTİP Bazında Kauçuk Hammadde İthalatı (1000 Ton)

GTİP	2011	2015	2016/T	% Artış Tahmini 2016/2015	% Pay
4001	153	164	162	-1,5	31,0
4002	275	294	303	3,0	55,6
4003	11	8	7	-17,1	1,5
4004	2	13	15	14,4	2,5
4005	30	46	51	12,4	8,6
4006	2	1	1	-8,2	0,2
4007	3	3	3	2,8	0,5
	476	529	542	2,3	100,0

Kaynak : TÜİK

4.4. ÜLKELER İTİBARIYLA KAUÇUK HAMMADDE İTHALATI

Türkiye, 2016 yılının 8 ayında 70'e yakın ülkeden kauçuk hammaddesi ithal etmiş olup, toplam ithalatın miktar ve değer bazında yaklaşık % 74'ü en çok ithalat yapılan 10 ülkeden gerçekleşmiştir. 2016 yılında ithalat yapılan ülkeler içinde ilk 3 sırayı Endonezya, G.Kore ve Tayland almıştır.

Tablo-15 Türkiye'nin Kauçuk Hammadde İthalatı Yaptığı İlk 10 Ülke (2016/8)

Ülkeler	1000 Ton	Milyon \$	Ton-%	\$-%
Endonezya	47	64	13	12
Güney Kore	32	47	9	9
Tayland	33	45	9	8
ABD	26	40	7	8
Almanya	19	35	5	7
Tayvan	21	35	6	7
Rusya Fed.	23	34	6	6
İtalya	24	34	7	6
Hollanda	31	30	9	6
Japonya	12	27	3	5
10 Ülke Toplamı	268	390	74	74
Diğerleri	93	140	26	26
Toplam	361	530	100	100

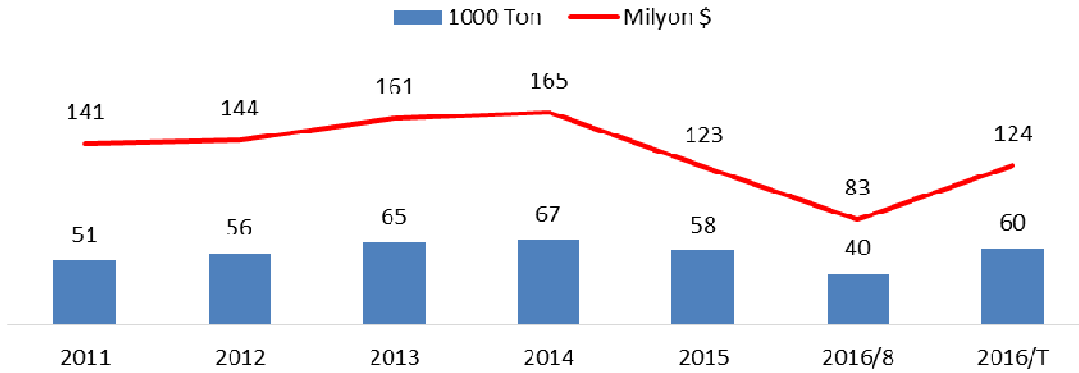
Kaynak : TÜİK

4.5. KAUÇUK HAMMADDE İHRACATI

2011 yılında 51 bin ton ve 141 milyon dolar olan kauçuk hammaddeleri ihracatı yılda ortalama miktar bazında % 3,6 artarak ve değer bazında da % 3,3 azalarak 2015 yılında 58 bin ton ve 123 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının 8 aylık gerçekleşmeleri dikkate alınarak kauçuk hammadde ihracatının 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2,5 değer bazında da % 0,7 artarak 60 bin ton ve 124 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 18

Kauçuk Hammadde İhracatı

Kaynak : TÜİK

4.6. GTİP BAZINDA KAUÇUK HAMMADDE İHRACATI

Toplam kauçuk hammadde ihracatında en büyük payı 4002 (sentetik kauçuklar) ve 4005 (kauçuk bileşimleri) GTİP grubundaki hammaddeler almaktadır. Bu hammaddelerin toplam ihracat içindeki payı miktar bazında % 87 düzeyindedir.

Tablo-16 GTİP Bazında Kauçuk Hammadde İhracatı (1000 Ton)

GTİP	2011	2015	2016/T	% Artış Tahmini 2016/2015	% Pay
4001	1	1	1	55,2	1,3
4002	20	18	20	11,9	30,1
4003	1	0	0	55,7	0,4
4004	3	4	2	-43,3	7,0
4005	23	33	34	1,0	56,9
4006	3	2	2	6,9	3,5
4007	1	0	1	25,1	0,7
	51	58	60	2,5	100,0

Kaynak : TÜİK

4.7. ÜLKELER İTİBARIYLA KAUÇUK HAMMADDE İHRACATI

2016 yılının 8 ayında Türkiye 120'nin üzerinde ülkeye kauçuk hammadde ihracatı yapmış olup, en çok ihracat yapılan ilk 10 ülke toplam ihracattan miktar bazında % 53, değer bazında % 58 pay almıştır. Son iki yılda Romanya, Almanya ve İtalya en çok kauçuk hammadde ihraç ettiğimiz ilk 3 ülkeyi oluşturmuştur.

Tablo – 17 Türkiye'nin Kauçuk Hammadde İhracatı Yaptığı İlk 10 Ülke

Ülkeler	1000 Ton	Milyon \$	Ton-%	\$-%
Romanya	4	9	10	11
Almanya	3	8	8	9
İtalya	3	6	8	8
Bulgaristan	1	4	3	4
Belarus	2	4	5	4
Çek Cumh.	1	4	3	4
Polonya	2	3	5	4
İran	2	3	5	4
Belçika	1	3	3	4
ABD	1	3	3	4
10 Ülke Toplamı	21	48	53	58
Diğerleri	19	35	47	42
Toplam	40	83	100	100

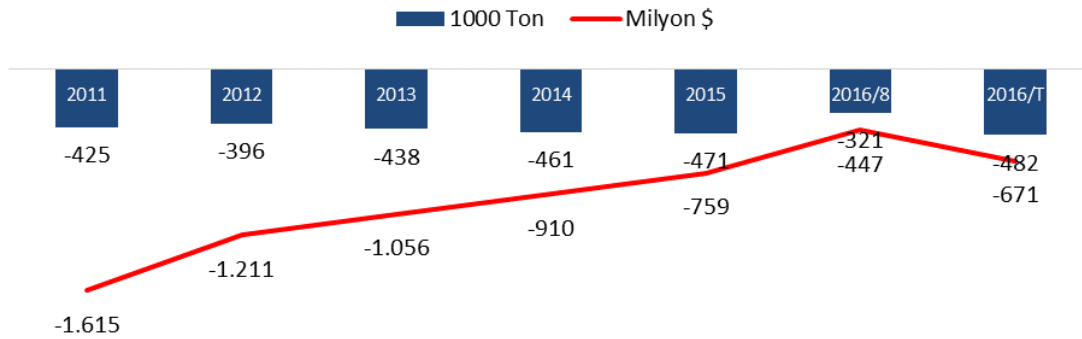
Kaynak : TÜİK

4.8. KAUÇUK HAMMADDE DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye kauçuk hammadde de sürekli dış ticaret açığı veren bir ülkedir. 2011 yılında 425 bin ton ve 1 milyar 615 milyon dolar olan hammadde dış ticaret açığı, 2015 yılında 471 bin tona yükselirken değer bazında 759 milyon dolara inmiştir. 2016 sonunda dış ticaret açığınının 482 bin tona yükselmesi ve değer bazında da 671 milyon dolara inmesi beklenmektedir.

Grafik - 18

Kauçuk Hammadde Dış Ticaret Açığı

Kaynak : TÜİK

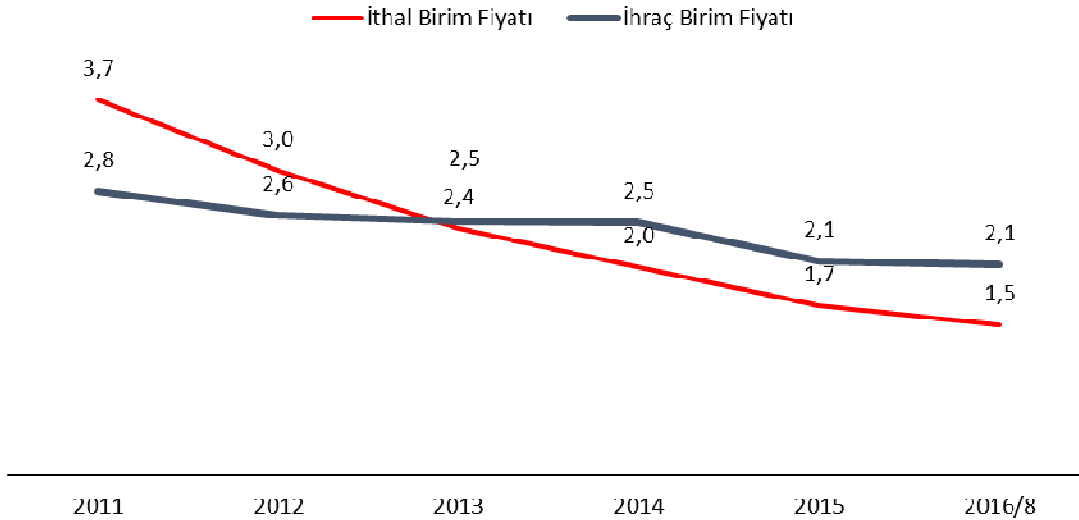
4.9. KAÜÇUK HAMMADDE DIŞ TİCARET BİRİM FİYATLARI

2011 yılında kauçuk hammadde ortalama ithal birim fiyatı 3,7 \$/Kg, ortalama ihraç birim fiyatı da 2,8 \$/Kg olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında kauçuk hammadde ortalama ihraç ve ithal fiyatları hemen hemen eşitlenmiş ancak 2014 yılından bu yana ithal fiyatları ihraç fiyatlarının altına inmiştir.

2015 yılında ithalat birim fiyatı 1,7 \$/Kg'na, birim ihraç fiyatı da 2,1 \$/Kg'na gerilemiştir. Türkiye 2016 yılının 8 ayında ortalama ithal fiyatının % 40 üzerinde kauçuk hammaddesi ihraç etmiştir.

Grafik - 20

**Kauçuk Hammadde Birim İthal ve İhraç Fiyatları
(\$/Kg)**

Kaynak : TÜİK

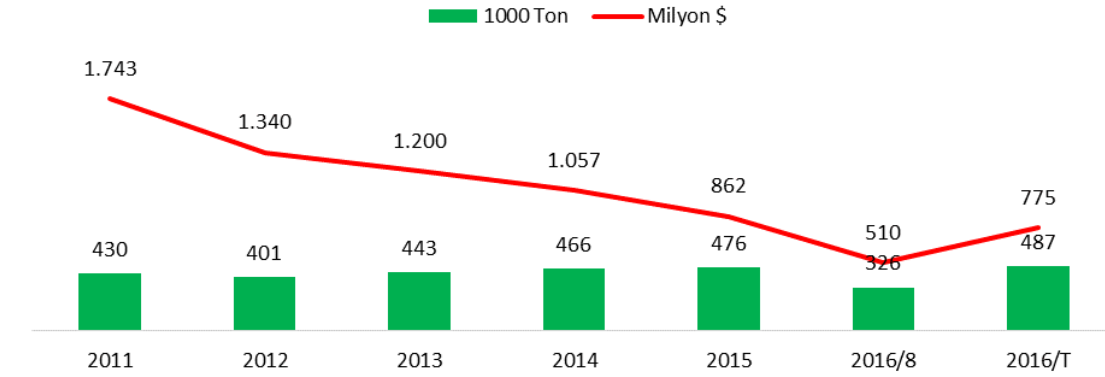
4.10. KAÜÇUK HAMMADDE İÇ PAZAR TÜKETİMİ

2011 yılında 430 bin ton ve 1 milyar 743 milyon dolar olan kauçuk hammaddeleri iç pazar tüketimi yılda ortalama miktar bazında % 2,6 artarak ve değer bazında da % 17,2 azalarak 2015 yılında 476 bin ton ve 862 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak kauçuk hammadde tüketiminin 2016 sonunda, 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2,3 artarak ve değer bazında da % 11,6 azalarak 487 bin ton ve 775 milyon dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Grafik - 21

Kauçuk Hammadde İç Pazar Tüketimi

Kaynak : TÜİK

4.11. KAUÇUK HAMMADDELERDE GENEL ARZ VE TALEP DENGESİ

Kauçuk hammaddelerde son 5 yılda üretim aynı düzeyde kalmıştır. Söz konusu dönemde ithalatın yıllık artış hızı miktar bazında % 2,7 değer bazında azalış hızı da % 15,8 olarak gerçekleşirken, ihracatın artış hızı miktar bazında % 3,6 değer bazında azalış hızı da % 3,3 olarak gerçekleşmiştir. 2011 – 2015 döneminde iç tüketim, yılda ortalama miktar bazında % 2,6 artarken değer bazında da % 17,2 azalmıştır.

2016 yılı sonunda kauçuk hammadde üretiminin 5 bin ton, ithalatının 361 bin ton, ihracatının 40 bin ton ve yurtiçi tüketiminin de 326 bin ton civarında gerçekleşmesi beklenmektedir. Yıl sonunda kauçuk hammadde de 321 bin ton dış ticaret açığı verilmesi beklenmektedir.

Tablo – 18 Kauçuk Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

	2011	2015	CAGR (%) (2015/2011)	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini (2016/2015)
Üretim	5	5	-	5	5	-
İthalat	476	529	2,7	361	542	2,3
İhracat	51	58	3,6	40	60	2,5
Yurtiçi Tüketim	430	476	2,6	326	487	2,3
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	-425	-471	2,6	-321	-482	2,3

Kaynak : TÜİK

Tablo – 19 Kauçuk Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

	2011	2015	CAGR (%) (2015/2011)	2016/8	2016/T	% Artış Tahmini (2016/2015)
Üretim	16	9	-	9	9	-6,3
İthalat	1.756	882	-15,8	530	794	-9,9
İhracat	141	123	-3,3	83	124	0,7
Yurtiçi Tüketim	1.631	768	-17,2	456	679	-11,6
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	-1.615	-759	-17,2	-447	-671	-11,6

Kaynak : TÜİK

5. SEKTÖRÜN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Kauçuk sektörünün en önemli problemi girdi tedariğidir. Hammaddede % 90'nın üzerinde dışa bağımlılık, hammadde fiyatlarının değişkenliği, dengesiz hammadde arzı, hurda pazarının kontrolsüzlüğü ve nakliye ve enerji maliyetlerinin yüksekliği, bu konuda yaşanan başlıca olumsuzlukları oluşturmaktadır.
- ✓ Sektörün diğer önemli bir sorunu da sektörde işleme teknolojilerine vakıf yetişmiş eleman yetersizliğidir.
- ✓ Sektörde ortak faaliyet kültürünün eksikliği sonucu ortak girişim eksikliği karşılaşılan diğer bir sorundur.
- ✓ Yüksek performanslı ve katma değerli kauçuk hammaddenin kullanımının azlığı, makine teknolojisinde yurtdışına bağımlılık, teknolojide sadece kullanıcı seviyesinde kalınması, ürün geliştirme süreçleri konusunda bilgi eksikliği ve akredite laboratuvar eksikliği, Ar-Ge ve teknoloji alanında yaşanan sıkıntılardır.

Kauçuk sektörünün sorunlarının çözümü ve sektörün rekabetçi üretim ve ihracat olanaklarını arttırmak için;

- ✓ Türkiye'de SDR üretiminin yeniden başlatılması
- ✓ Türkiye'de karbon üretiminin yapılması
- ✓ Toplu alımla üreticilerin daha rekabetçi fiyatlarla ham madde tedariğine kavuşturulması
- ✓ Üreticilerin bölgesel olarak kümelenmesinin desteklenmesi
- ✓ İnovasyon, kümelenme ve teknoloji gibi faaliyetlerle daha fazla katma değer elde eden ürünlerin üretilmesi
- ✓ Atık yönetimi ve uygulamasının gerçekleştirilmesi
- ✓ Katma değerli, yenilikçi ve yüksek teknolojlili ürün üretilmesi, teknolojiyi "izleyen" konumundan, teknolojisini "izlenen" konuma gelinmesi
- ✓ Savunma sanayi, otomotiv, havacılık gibi yüksek teknolojlili sektörlere yüksek teknolojlili ürün üretilmesi
- ✓ Firmaların Ar-Ge çalışmalarına yatırım yapmasının teşvik edilmesi sektörün hedefleri arasındadır.